

Afgørelser fra Afklaringsudvalg juli-oktober 2016

Boger faldet i eget hjem – hvem har ansvaret for at hjælpe?

Borger, som er faldet i eget hjem, og ikke ved egen eller pårørendes hjælp er i stand til at komme op igen ringer 112.

AMK-vagtcentralen afdækker, om der er behov for en ambulance – dvs. om årsagen til faldet er tilskadekomst eller sygdom.

Hvis der ikke tale om sygdom eller tilskadekomst (behov for ambulance), er det kommunens opgave at sikre borgeren hjælp til at komme op, uanset om borgeren er kendt af den kommunale hjemmepleje eller ej. AMK kontakter derfor kommunens hjemmepleje.

Jf. Sundhedsloven § 138. ”Er kommunalbestyrelsen ansvarlig for, at der ydes vederlagsfri hjemmesygepleje efter lægehenvielse til personer med ophold i kommunen.”

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=152710#Afs9>

D.v.s. at der ydes hjemmesygepleje efter lægelig ordination. I praksis, er det typisk sygeplejersker eller andet sundhedsfagligt personale, der har fået delegeret ordinationsret (jf. Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp) og ordinerer hjemmesygepleje.

AMK er bemanded med sundhedsfagligt personale, der kan ordinere hjemmesygepleje jf. ovenstående.

Når en person falder i hjemmet og har brug for hjælp til at komme op, kan AMK, efter at have afdækket om der er behov for en ambulance, altså ordinere akut hjemmesygepleje, der kan hjælpe patienten med at komme op.

Afgørelsen har været forelagt KL, der ligeledes vurderer, at opgaven med at hjælpe borgeren op fra gulvet, er en kommunal opgave. Her er vurderingen, at hjemlen til, at alarmcentralen kan bestille opgaven hos kommune, ligger i ”Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp”, BEK 2009-12-11 nr. 1219. KL har via ministeriet fundet referater fra afholdte møder omkring omlægning af alarmcentralerne og her findes understøttelse i denne vurdering.

KL supplerer afgørelsen med en præcision af, at der alene er tale om borgere faldet i eget hjem, og at hvis der skal anvendes låsesmed til at komme ind i hjemmet, må det være borgerens udgift.

Afdaring af ansvar vedr. børns behov for ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling

Sundaftalens afsnit om ”Borgere med behov for ledsagelse” samt ”Aftale om hjælp og ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling i Region Sjælland af patienter/borgere med særlige behov” gælder både børn og voksne.

Aftalen om hjælp og ledsagelse omfatter borgere i institution og borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som bor i eget hjem, og hvor kommunen yder støtte. Aftalen beskriver, at sygehuset har ansvaret for at vurdere, hvilket personale der er behov for i den enkelte patients tilfælde og sørge for, at dette personale stilles til rådighed under indlæggelsen. Hvis sygehuset ikke selv stiller den nødvendige hjælp til rådighed, men anmoder om hjælpen udefra, skal sygehuset afholde udgiften hertil jf. princippet om sektoransvarlighed:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=153416>.

Det kan typisk dreje sig om hjælp fra personale med særlige socialpædagogiske kompetencer fra institution eller kommune, da sygehuset typisk selv har personale til behandling og pleje.

Børn og unge har imidlertid også helt almindelige behov for omsorg, der naturligt udøves af forældre. Dette almindelige behov for omsorg er ikke omfattet af aftalen om borgere med særlige behov.

Generelt, når børn og unge indlægges, har de en forældre medindlagt som rask ledsager/omsorgsgiver. Børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet, har samme behov for omsorg i forbindelse med indlæggelse. Børnene og de unge har altså brug for, at institutionen eller anbringelsesstedet, der træder i forældrenes sted som omsorgsgiver, ledsager dem under indlæggelse som generel omsorgsperson.

Afklaringsudvalgets vurdering er, at den primære omsorgsgiver, dvs. forældre eller personale fra den institution, der er i forældres sted, har ansvaret for at være til stede og yde tryghed til barnet /den unge under indlæggelsen. Det er altså ikke sygehusets ansvar. Tilstedeværelsen af primær omsorgsgiver, som beskrevet her, er altså ikke omfattet af ”Aftale om hjælp og ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling i Region Sjælland af patienter/borgere med særlige behov” herunder betaling af kommunalt personale for tilstedeværelse.

”Aftale om hjælp og ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling i Region Sjælland af patienter/borgere med særlige behov” omfatter børn/unge med særlige behov, der bor på institution eller hjemme og hvor kommunen yder hjælp. Aftalen dækker situationer, hvor barnet ved indlæggelse udover almindelig omsorg har et særligt behov for støtte eks. af socialpædagogisk karakter, som sygehuset ikke kan opfylde.